

Asia: VN/9807/2026

Lausuntopyyntö valtiovarainministeriön asetuksessa säädettävistä hyvinvointialueen taloustietojen toimittamiseen sovellettavista tietosisällöistä ja teknisistä kuvauksista koskien tilikautta 2027

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot ehdotettaviin muutoksiin

-

Palveluluokitus HHTPP

Kommentit muutoksiin

-

Investointisuunnitelma HHIS

Yleiset kommentit muutoksiin ja aikataulumuutokseen (31.12 -> 31.5.)

-

Kommentit taulukkoon hs-t01: vastausvaihtoehtojen rajaus ja palveluryhmittely

Kommentit

-

Kommentit taulukkoon hs-t02: täydentävät tiedot ja tekstiosan erillisraportoinnista luopuminen

Kommentit

-

Kommentit taulukkoon hs-t03: pitkäaikaisten hyödykkeiden luovutukset

Kommentit

-

Ostolaskujen raportointi OTI ja OTU

Yleiset kommentit ostolaskutietojen raportointiin ja ehdotettuun aikatauluun (20.pv kuukausittain)

Tietojen kuukausittainen toimitus annetussa aikataulussa on haastavaa ja kallista. Ilmoitettavien tietojen keräys pitäisi saada automatisoitua, jotta toimitus olisi annetussa aikataulussa mahdollista. Tietojen manuaalinen muokkaus tai täydentäminen ei ole mahdollista huomioiden kuukausittaisten ostolaskujen määrä (3 000-4 000 laskua kuukaudessa). Automatisointi tulee maksamaan todella paljon.

Emme näe tuoterivitietojen toimittamisessa riittävää lisähyötyä, kun verrataan tietojen toimittamisen sitomia resursseja. Yksittäisellä laskulla saattaa olla useita kymmeniä tuoterivejä, koska monet laskusta ovat koontilaskuja. Kuukausittain toimitettavien tuoterivien määrä voi hyvinkin olla yli 100 000 riviä kuukaudessa, kun käytetään määrän arviointiin pilotoinnin keskimääräistä rivimäärää (30 tuoteriviä/ostolasku). Kuntien velvoitteita pitäisi ennemminkin karsia kuin lisätä. Vrt. normipurkutalkoot. Tässä toimitaan jälleen kerran totutusti toiseen suuntaan.

Kommentit solutasoihin tietosisältöihin: onko tiedot toimitettavissa, mitä haasteita tiedon toimittamisessa voi olla (yksilöi solut joissa haasteita)

Kommentit

Tietosisältöön liittyvistä muutostarpeista voidaan yleisesti todeta, että ne ovat kalliita toteuttaa ja kokemuksen mukaan ne eivät todellakaan jää kertakustannukseksi, vaan muutostarpeita tulee vuosittain. Lisäksi on huomioitava, että kunnilla ei ole mahdollisuutta edellyttää toimittajilta laskusanomien muokkaamista ilman että kustannukset tästä tulevat kuntien maksettavaksi.

Kilpailutustunniste – Ostolaskujen käsittelyjärjestelmässä ei ole kenttää suoraan tällä nimellä, joten vaatii muutoksia järjestelmään. Vaatii muutoksia myös toimittajan pään järjestelmään, jotta tieto saadaan ostolaskusanomalla siirtymään. Jos halutaan varmistaa, että tieto varmasti ostolaskudatalta löytyy, olisi varmin tapa rakentaa tiedonsiirto suoraan Hilmasta, kuten Espoo pilotissaan oli tehnyt.

Turvakoodi – Tietoa ei tällä hetkellä ole ostolaskujen käsittelyjärjestelmässä, eikä sille ole omaa kenttää. Vaatii lisäksi muutoksia toimittajan pään järjestelmään, jotta tieto saadaan ostolaskusanomalla siirtymään. Turvakoodien käyttö ostolaskuilla on vieras asia käyttäjille, joten vaatii myös sisäistä koulutusta.

Sopimusnumero – Tietokenttä on olemassa ostolaskujen käsittelyjärjestelmässä, mutta kenttä useimmiten tyhjä. Vaatisi toimittajapään aktivointia ja mahdollisia muutoksia heidän järjestelmiinsä, jotta tieto saataisiin toimitettua.

Palveluluokkatunnusta ei ole ostolaskujen käsittelyjärjestelmässä vaan ainoastaan kirjanpitojärjestelmässä. Mitä lisäarvoa saadaan, että palveluluokka lisätään tiliointitietoihin? Palveluluokkakohtaista raportointia tehdään muutoin vain vuositasolla, ja kohdistukset ajetaan sen mukaisesti kirjanpitojärjestelmässä. Vaatimus, että palveluluokkatieto pitäisi olla mukana kuukausittaisessa ostolaskudatassa aiheuttaa lisääntyvää työtä kohdistusten

osalta. Lisäksi pitäisi ratkaista, miten kohdistusten mukainen tieto saadaan tuotua joko ostolaskujen käsittelyjärjestelmään tai ostoreskontraan.

Tositepäivänä tulisi käyttää kirjanpidon tositepäivää eikä laskun hyväksymispäivää. Muukin valtionkonttorin raportointi perustuu kirjanpidon tositepäiviin.

Tällä hetkellä saapuvat ostolaskut eivät sisällä läheskään kaikkea tietoa, mitä tietosisällöissä kuvataan. On vaikea kuvitella, että laskujen sisältö reilun vuoden aikana muuttuisi niin paljo, että kaikki tarpeellinen tieto tulisi laskusanomilla. Mikäli laskutietoja lähdetäisiin manuaalisesti täydentämään, ei täydennyksiä olisi mahdollista tehdä nyt käytössä olevilla resursseilla. Mikäli laskutietoja täydennettäisiin laskukierron aikana, on laskujen käsittelyn viivästyminen todellinen riski, mikä tulee huomioida. Tämä aiheuttaisi turhia viivästyskorkoja tilaajalle ja olisi toimittajien kassavirran kannalta epäedullista.

Tuoterivitietojen osalta on vaikea arvioida, millaista tietoa laskusanomilta tällä hetkellä tulee, koska kaikki tiedot eivät tule näkyviin ostolaskujen käsittelyjärjestelmään. Jotta kaikki tarpeelliset tiedot saadaan näkyviin, pitää tehdä muutoksia ostolaskujen käsittelyjärjestelmään (EAN koodi, veroton yksikköhinta alennuksen jälkeen, Alv-koodi). Toimittajien laskusanomia tutkittuamme, on todettava, että sanomien sisältö on hyvin vaihtelevaa.

Henkilötiedot ja välillisen paljastumisen riski: kuinka tunnistatte ja rajaatte pois ne tiedot, joita ei tule raportoida.

Kommentit

Ainoastaan ostolaskut, joiden rivitiedoissa on henkilötietoja, merkitään tällä hetkellä manuaalisesti luottamuksellisiksi, joten prosessi ei ole täysin aukoton. Kun tiedot pitää toimittaa eteenpäin, pitää prosessi saada automatisoitua, jottei henkilötietoja sisältäviä laskuja toimiteta eteenpäin. Vastuu julkaisemisesta jää luonnollisesti valtionkonttorille.

Arvioi asetuksella annettavan tietosisällön toimittamisen kustannuksia (perustamiskustannukset ja vuosittaiset pysyvät kustannukset)

Kommentit

Tietosisällön toimittamisen kustannuksia on tässä vaiheessa haastava arvioida, koska piloteissa ei tehty vastaavaa toteutusta niistä järjestelmistä, mitkä Hämeenlinnalla on käytössä. Olemme käyneet keskustelua palveluntuottajiemme ja toimittajakentän kanssa. Tässä vaiheessa arvioidaan, että suoria kustannuksia syntyy vähintään 200 000 euroa kertaluonteisesti (n. 3 euroa per asukas) sekä

pysyviä kustannuksia (henkilötyö, ylläpito ja reagointi muuttuviin vaatimuksiin) syntyy vähintään 150 000 euroa vuodessa per nyt ja pitkällä tähtäimellä yli 200 000 euroa vuodessa (pienien joustavien yritysten poistuttua palveluntarjoajien joukosta). Arvio sisältää myös toimittajien pään pysyvän hintoja korottavan vaikutuksen.

Lisäksi haluamme korostaa, että vaatimukset edelleen heikentävät pienten ja keskisuurten yritysten mahdollisuuksia ja halukkuutta olla kuntien palveluntuottajana, koska vaatimukset edelleen kasvavat. Strategisesti meidän pitäisi enemmänkin toimia niin että mahdollistamme yhä useammalle yritykselle mahdollisuuden olla kuntien tavarantoimittaja tai palveluntuottaja tulevaisuudessa. Suomi on pieni maa ja kilpailua on jo nyt liian vähän. Tällaiset hankkeet vain ja ainoastaan vähentävät kuntien palveluntuottaja- ja tavarantoimittajapotentiaalia ja siten nostavat hintoja pitkällä aikajänteellä.

Lanki Jenni
Hämeenlinnan kaupunki